

ಪರಿಸರದ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು

ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಾದರೆ ಸಾಕು, ಪ್ರಕೃತಿಯರು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳ ಸುತ್ತ ಸದ್ದುಗದ್ದಲ ಮಾಡದೆ ನೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗಾಗಿಯೇ ಕಾದಿರುವಂತೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಬೀವರ್‌ಗಳ (ನೀರಿಲಿಗಳ) ಮೆರವಣಿಗೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪ್ರಕೃತಿಯರು ಪುಳಕದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯುರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಿಲಿಗಳನ್ನು 'ಪರಿಸರದ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು' ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರವಾಹದ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆಂತೆ. ನೀರಿನ ಕಶಲವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ನೆರವಿಗೂ ಅವುಗಳು ಧಾವಿಸುತ್ತವೆಯಂತೆ.

ಹೊಲದ ಒಡ್ಡಿನ ಮಣ್ಣನ್ನೂ ಅವುಗಳು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಕಳೆದ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೊಲದ ಒಡ್ಡಿನ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಅವುಗಳು ಹೊತ್ತೊಯ್ದವು. ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಗೆ ಉಳಿದ ಒಡ್ಡು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿ ನನ್ನ ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯಲು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಯಿತು ಎಂದು ರೈತರೊಬ್ಬರು ದೂರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ, ನೀರಿಲಿಗಳ ಇಂತಹ ಕಿತಾಪತಿಯಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ತರಕಾರಿ ನೀರು ಪಾಲಾಗಿದೆಯಂತೆ. ಮುಳ್ಳುಬೇಲಿ ಹಾಕಿದರೂ ಇಲಿ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು, ಮರದ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರಗು ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ಹೊಲದಿಂದಲೂ ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ.

ನೀರಿಲಿಗಳ ಈ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಇಡೀ ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡ್ ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದೇನೂ ನೀವು ಭಾವಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಬೇರುಗಳು ಕತ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಉರುಳಿ ಬೀಳುವುದು, ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುವುದು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ನೀರಿಲಿಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಗುರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿಲಿಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ಅವರು ಉರಿದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಂತಹ ನೀರಿಲಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಬ್ರಿಟಿಯಾಗಿದ್ದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೀರಾ? ಈ 'ಪರಿಸರದ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು' ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಪರಿಸರದಿಂದ ನಾಶಪ್ರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕುನೂರು ವರ್ಷಗಳೇ ಸಂದಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ನೀರಿಲಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನೆಲೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಆಂದೋಲನವನ್ನೇ ನಡೆಸಿತು. ನೀರಿಲಿಗಳಿಗೆ ರಾಜಮರ್ಯಾದೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದರೆ, ರೈತರು ಈಗ ನೀರಿಲಿಗಳ ಹಾವಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ.

ಕೃಷಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ನೀರಿಲಿಗಳು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾರೇಗಳಾಗಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿವೆ. ಬಹುದೊಡ್ಡ ವರಮಾನ ಹರಿದುಬರಲೂ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

■ ಪ್ರವೀಣ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಅರ್ನಾಟಿ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಿಲಿಗಳ ಸಫಾರಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ನಾಟಿಯ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಎಂತಹ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ತೊಟ್ಟಲು ಎಂದರೆ ಕೆಂದಳಿಲು ಮತ್ತು ನೀರಿಲಿಗಳ ಅಪರೂಪದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ನೀರಿಲಿಗಳು 3.2 ಅಡಿಯಷ್ಟು ಉದ್ದ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ಸರಾಸರಿ 19 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ವನ್ಯಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿಲಿಗಳ ಕುಟುಂಬ ತಮ್ಮ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜೊಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ, ಬಿಲಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದರಿಂದ, ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಪ್ರವಾಹದ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಸಿಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ ಎಂದೂ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ 2009 ರವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ನೀರಿಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ನೀರಿಲಿಗಳು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವ ಸೊಬಗು ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪರಿಸರಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಸೊಬಗೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದುಃಖ ಕೇಳಿ.

ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿ ಬೀಳುವ ಮರಗಳು ಕೂಡ ನೀರಿಲಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾದವರು ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡ್‌ನಿಂದ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದ ಈ ನೀರಿಲಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇಕೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿಲಿಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಮಾರಣಹೋಮ ಮಾಡಿಬಿಡಿ ಎಂದೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಪ್ರತಿರೋಧದಿಂದ ಆತಂಕಗೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರ, ನೀರಿಲಿಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಬೇರೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ. ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸರಪ್ರಿಯರು ನೀರಿಲಿಗಳ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ, ಹತ್ತಿರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೈತರು ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದುಹೋದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಕೊಂಡಿಯೊಂದನ್ನು ಮರುಜೋಡಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವ ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡ್ ಈಗ ಸಮಸ್ಯೆಯ ತಿರುಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದೆ. ರಾಜೀವಿಯಿಂದ ನೀರಿಲಿಗಳು ಕೆರೆಗಳ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಮುಂದೆನು ಆಗಲಿದೆ ಎಂದು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಿವೆ.